

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0168/2012

16.5.2012

SPRAWOZDANIE

w sprawie nawiązania współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE: podejście strategiczne do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii (2012/2029(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawczynie: Edit Herczog

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Justas Vincas Paleckis, Komisja Spraw Zagranicznych

(*): Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	22
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	23
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	28
OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	31
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	35

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie nawiązania współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE: podejście strategiczne do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii

(2012/2029(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej zatytułowany: „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” COM(2011)0539),
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (COM(2011)0540),
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej pt. „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE”,
 - uwzględniając własną rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. zatytułowaną „W kierunku nowej strategii energetycznej dla Europy na lata 2011-2020”¹,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju i Komisji Handlu Międzynarodowego (A7-0168/2012),
- A. mając na uwadze, że obecne wspólne globalne wyzwania w dziedzinie energii oraz wdrażanie ambitnych celów UE w zakresie energii i zmiany klimatu wymagają od Unii Europejskiej podjęcia wspólnych, skutecznych i słusznych działań na arenie międzynarodowej, przede wszystkim wzmocnienia zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej i przyjęcia jednolitego stanowiska w celu zwiększenia dywersyfikacji źródeł i dróg dostaw energii, zwiększenia bezpieczeństwa dostaw oraz wsparcia zrównoważonej produkcji i konsumpcji;
- B. mając na uwadze, że przy utrzymaniu się obecnych tendencji liczba ludności na świecie do 2050 r. sięgnie zgodnie z szacunkami dziewięciu miliardów, globalny poziom popytu na energię wzrośnie do 2030 r. o 40%, głównie w krajach nienależących do OECD, a światowa presja konkurencyjna w zakresie dostępu do zasobów paliw kopalnych ze strony gospodarek wschodzących ulegnie nasileniu;

¹ Teksty przyjęte P7_TA(2010)0441.

- C. mając na uwadze, że w następnym dziesięcioleciu uzależnienie UE od importu energii prawdopodobnie wzrośnie z uwagi na wyczerpanie wewnętrznych zasobów paliw kopalnych pomimo wzrastającego poziomu produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej oraz badań nad technologiami energetycznymi;
- D. mając na uwadze, że efektywność energetyczna ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia zależności UE od dostaw energii z zagranicy oraz zwiększania geopolitycznej niezależności i bezpieczeństwa energetycznego UE, ponieważ UE wydaje na przywóz energii ponad 400 mld EUR rocznie; mając na uwadze, że osiągnięcie celu dotyczącego zaoszczędzenia co najmniej 20% energii nie tylko zwiększy nasze bezpieczeństwo energetyczne, ale także obniży o co najmniej 50 mld EUR rocznie odpływ bogactwa z gospodarek UE do krajów wytwarzających energię;
- E. mając na uwadze, że ważne jest, aby UE nadała priorytet zabezpieczeniu i rozwijaniu wewnętrznych zasobów paliw kopalnych, zwłaszcza znaczących rezerw odkrytych niedawno na Morzu Śródziemnym, które zmniejszyłyby zależność Europy od importu energii; mając na uwadze duże możliwości w dziedzinie wspólnego rozwoju i eksploatacji źródeł paliw kopalnych wraz z państwami sąsiadującymi z UE;
- F. mając na uwadze, że obecnie UE – jako gospodarka cyfrowa i społeczeństwo cyfrowe – jest o wiele bardziej niż kiedykolwiek wcześniej zależna od ciągłej i niezawodnej podaży energii elektrycznej;
- G. mając na uwadze, że UE jest już ważnym importerem paliw kopalnych i staje się coraz bardziej zależna od przywozu i zewnętrznych dostawców i krajów tranzytowych; mając na uwadze, że umacnia to znacznie pozycję UE jako ważnego nabywcy na ogólnosiwiatowych rynkach energii;
- H. mając na uwadze, że rosnąca liczba ludności i wzrost standardów życia mogą podnieść światowe zapotrzebowanie na energię do 2030 r. nawet o 40%; mając na uwadze, że wysoki i rosnący stopień zależności UE od przywozu energii wymaga wdrożenia strategii politycznych, które odzwierciedlą i uwzględnią ten ewentualny rozwój sytuacji;
- I. mając na uwadze, że wspólna zewnętrzna polityka energetyczna oparta na solidarności, dywersyfikacji i współpracy strategicznej także z krajami będącymi głównymi odbiorcami energii, a także na wspieraniu rodzimych odnawialnych źródeł energii stworzyłaby synergię pomagającą zapewnić bezpieczeństwo dostaw do Unii Europejskiej i zwiększyć zdolność UE do podejmowania działań w kwestiach dotyczących polityki zagranicznej oraz wiarygodność Unii jako globalnego gracza, w tym także w dziedzinie zmiany klimatu;
- J. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa z państw trzecich czerpią korzyści z otwarcia rynku energii UE, jednak nieprzejrzyste praktyki handlowe i wrogie przejęcia dokonywane na rynku energii UE przez takie przedsiębiorstwa stanowią zagrożenie wymagające rygorystycznego stosowania unijnych reguł konkurencji i innych odnośnych przepisów w celu zapewnienia właściwie funkcjonującego rynku wewnętrznego dysponującego zdywersyfikowanymi dostawami energii i zapobieżenia zakłóceniom oraz kryzysom dostaw ropy naftowej i gazu w przyszłości;

- K. mając na uwadze, że państwa członkowskie stają się w coraz większym stopniu wzajemnie powiązane i w związku z tym działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw podejmowane wyłącznie na szczeblu krajowym okazały się niewystarczające i nie gwarantują ochrony długoterminowych interesów wszystkich państw członkowskich UE;
- L. mając na uwadze, że pomimo ogólnego uznania przez UE konieczności rozwoju infrastruktury energetycznej wciąż brak jest niezbędnych inwestycji;
- M. mając na uwadze, że tylko w pełni zintegrowany europejski rynek energii funkcjonujący w oparciu o zasadę solidarności umożliwi dostateczne sprostanie wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem dostaw energii wynikającym z różnic w składzie i udziale przywozu energii w poszczególnych państwach członkowskich,
- N. mając na uwadze, że zapewnienie zgodności i spójności stosunków zewnętrznych UE z kluczowymi producentami, krajami tranzytowymi i krajami otrzymującymi ma zasadnicze znaczenie, a w negocjacjach z potężnymi dostawcami energii z państw trzecich istotna jest koordynacja strategiczna i polityczna wśród państw członkowskich;
- O. mając na uwadze, że stosunki w dziedzinie energii wymagają przewidywalności, stabilności i długoterminowych inwestycji;
- P. mając na uwadze, że wyzwanie w zakresie bezpieczeństwa energetycznego polega na ograniczeniu niepewności powodującej napięcia pomiędzy krajami oraz na zmniejszeniu liczby nieskutecznych mechanizmów rynkowych, które niweczą korzyści handlowe zarówno dla dostawców, jak i dla odbiorców;
- Q. mając na uwadze, że według średnich szacunków w regionie arktycznym znajduje się jedna trzecia wciąż nieodkrytych światowych zasobów gazu oraz 13% nieodkrytych zasobów ropy;

Wewnętrzny rynek energii – lepsza koordynacja na szczeblu UE

1. podkreśla konieczność dopilnowania, aby transgraniczna infrastruktura energetyczna na terenie Unii była w pełni rozwinięta; podkreśla także konieczność ścisłej koordynacji strategii politycznych państw członkowskich oraz wspólnego działania i solidarności w dziedzinie zewnętrznej polityki energetycznej i bezpieczeństwa energetycznego przy jednoczesnym uznaniu znaczenia przejrzystości i pełnego wdrożenia wewnętrznego rynku energii zgodnie z długofalowymi celami w dziedzinie energetyki i zmiany klimatu;
2. uważa, że polityka energetyczna musi być integralną i istotną częścią wspólnej polityki zagranicznej oraz że powinna zostać sformułowana i wdrożona zgodnie z innymi strategiami politycznymi o wymiarze zewnętrznym;
3. podkreśla, że UE – biorąc pod uwagę zarówno obecne uwarunkowania ekonomiczne, jak i cel w postaci utworzenia prawdziwie jednolitego unijnego rynku energii – powinna nadać pierwszeństwo tym inwestycjom w dziedzinie infrastruktury energetycznej, które umożliwiają stopniowy wzrost zdolności przy minimalnych nakładach inwestycyjnych, dzięki czemu jednolity rynek UE skorzysta ze zoptymalizowanego wykorzystania infrastruktury energetycznej przy jednoczesnym zapewnianiu i promowaniu

bezpieczeństwa dostaw, konkurencyjności oraz zrównoważonego charakteru w opłacalny sposób;

4. przypomina wniosek Parlamentu w sprawie przygotowania planów Europejskiej Wspólnoty Energetycznej z uwzględnieniem ścisłej współpracy w dziedzinie sieci energetycznych i europejskiego finansowania nowych technologii energetycznych w celu likwidacji rozdrobnienia europejskiej polityki energetycznej i wyposażenia Unii w silną międzynarodową pozycję w jej stosunkach w dziedzinie energetyki;
5. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie uruchomienia obserwatorium energetycznego mającego na celu stworzenie lepszego wywiadu na temat rynków importujących energię oraz lepszej analizy rynków eksportowych;
6. uważa, że w pełni funkcjonujący, wzajemnie powiązany i zintegrowany wewnętrzny rynek energii w Europie może w znacznym stopniu zwiększyć bezpieczeństwo dostaw nawet w perspektywie krótkoterminowej oraz stanowi zasadniczy element owocnej europejskiej zewnętrznej polityki energetycznej; uważa również, iż europejskie ramy regulacyjne dotyczące energetyki stanowią kluczowy element procesu budowania wewnętrznego rynku energii i powinny być promowane w krajach partnerskich poprzez podnoszenie wiedzy na temat jego celu, zalet i korzyści; nadrzędnym celem jest przy tym dopilnowanie, aby zewnętrzna polityka energetyczna UE i umowy dwustronne państw członkowskich były w pełni zgodne z przepisami UE;
7. podkreśla, że Komisja i ESDZ muszą dopilnować, by wszystkie zawarte przez UE umowy wielostronne i dwustronne, zwłaszcza umowy o partnerstwie i współpracy, były całkowicie zgodne z zasadami rynku wewnętrznego UE; podkreśla, że umowy takie powinny zapewniać wzajemność, równe warunki działania i przejrzystość w celu stworzenia bezpiecznego otoczenia prawnego dla inwestorów z UE w państwach będących dostawcami energii oraz w państwach tranzytowych;
8. wzywa UE i państwa członkowskie do zadbania o urzeczywistnienie dobrze połączonego wewnętrznego rynku energii będącego w stanie oprzeć się naciskom zewnętrznym oraz próbom wykorzystywania dostaw i cen energii jako narzędzia nacisku w ramach polityki zagranicznej; w związku z tym podkreśla potrzebę zwiększenia finansowania projektów ukierunkowanych na wzajemne połączenie rynków energii w UE oraz ukończenia do końca 2015 r. budowy europejskich sieci infrastruktury gazowej i energetycznej, w szczególności opracowania planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych w państwach bałtyckich, o którym jest mowa w trzecim pakiecie energetycznym UE;
9. podkreśla, że właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego wymaga, aby w momencie znalezienia się na terytorium UE energia importowana do Unii w pełni podlegała regułom wewnętrznego rynku energii; określa zatem, że UE powinna dążyć do zbliżenia przepisów z państwami ościennymi pragnącymi przyjąć reguły wewnętrznego rynku energii UE; podkreśla znaczenie i rolę w tym względzie Wspólnoty Energetycznej;
10. wzywa Komisję Europejską do poparcia idei utworzenia kompleksowego unijnego systemu indeksacji cen gazu opartego na rynkowych cenach gazu, aby umożliwić wszystkim unijnym firmom handlującym gazem wymianę handlową z zewnętrznymi dostawcami gazu w bardziej uczciwy i przewidywalny sposób niezależnie od cen ropy,

a także aby nadal zwiększać konkurencję na wewnętrznym rynku gazowym UE;

11. podkreśla, że należy w pełni wykorzystać potencjał wynikający z integracji wewnętrznego rynku energii i infrastruktury energetycznej poprzez połączenie środków, wiedzy fachowej i zdolności państw członkowskich oraz UE; wzywa zatem do większej przejrzystości i większego zaangażowania UE w negocjowanie umów między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, ponieważ umowy te również mogą mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii UE; wspiera Komisję w jej działaniach na rzecz większej przejrzystości i wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz wzywa do korzystania w większym stopniu z istniejących środków w dziedzinie konkurencji, aby uniemożliwić obchodzenie przepisów prawa UE;
12. podkreśla dodatkową odpowiedzialność Parlamentu w dziedzinie energetyki wynikającą z art. 194 TFUE oraz nalega na stosowne włączanie Parlamentu we wszystkie procesy informacyjne i konsultacyjne odnoszące się do zewnętrznej polityki energetycznej; podkreśla w związku z tym, że Parlament powinien być włączony w wymianę danych na temat zbiorowych działań, programów i przedsięwzięć podejmowanych przez UE, jej instytucje finansowe lub inne organy UE;
13. z zadowoleniem odnosi się do przystąpienia Republiki Mołdowy i Ukrainy do Wspólnoty Energetycznej, a także do przyznania w niej Armenii i Gruzji statusu obserwatorów, co przyczyni się do poprawy regionalnej współpracy w dziedzinie energetyki za sprawą lepszych ram regulacyjnych dla przyszłych partnerstw pomiędzy UE i tymi krajami partnerskimi;
14. ponawia apel Parlamentu, aby międzynarodowe przedsięwzięcia w dziedzinie energetyki opierały się na przejrzystych porozumieniach międzyrządowych na szczeblu państw członkowskich lub Unii; podkreśla, że opieranie przedsięwzięć energetycznych jedynie na umowach handlowych zagraża zarówno ochronie inwestorów, jak i pełnemu przestrzeganiu reguł rynku wewnętrznego;
15. wzywa do większej synergii między unijną polityką handlową i energetyczną zgodnie z dokumentami strategicznymi dotyczącymi współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE, w tym strategią „Energia 2020” i komunikatem Komisji w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej;
16. podkreśla, iż wzmocnienie zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej UE ma kluczowe znaczenie zarówno dla wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego UE, jak i dla poprawy relacji handlowych UE z państwami trzecimi; kładzie nacisk na konieczność zbudowania trwałych ram współpracy energetycznej i surowcowej z naszymi strategicznymi partnerami handlowymi, które będą w pełni zgodne z regulacjami wewnętrznego rynku energii;
17. uważa, że lepsza koordynacja wśród samych państw członkowskich oraz między państwami członkowskimi a Komisją powinna umożliwić państwom członkowskim pełne wykorzystanie politycznego i gospodarczego znaczenia Unii; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący decyzji ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi; podkreśla wartość

dodaną opinii Komisji oraz jej pomocy podczas procesu negocjacji w celu zapewnienia zgodności umów międzyrządowych z przepisami wewnętrznego rynku energii zgodnie z długofalowymi celami UE w dziedzinie energetyki i zmiany klimatu;

18. podkreśla, że utworzenie mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w zakresie energetyki pomiędzy państwami członkowskimi UE a państwami trzecimi w znacznym stopniu poprawiłoby przejrzystość, koordynację i skuteczność polityki w całej UE;
19. wzywa do zacieśnienia współpracy pomiędzy Radą, Komisją i Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, tak aby mogły one mówić jednym głosem i podejmować wspólne działania w sprawach dotyczących wspólnej zagranicznej polityki energetycznej; podkreśla potrzebę ustanowienia w ramach ESDZ działu ds. polityki energetycznej oraz zaangażowania delegacji UE w prowadzenie działań dyplomatycznych energetycznej w terenie;
20. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zidentyfikowania barier handlowych i inwestycyjnych w stosunkach energetycznych z państwami trzecimi oraz do podjęcia działań mających na celu, w stosownych przypadkach, zlikwidowanie wspomnianych barier zarówno dwustronnie, jak i za pośrednictwem Światowej Organizacji Handlu;
21. popiera wniosek Rady, aby zbadać funkcjonowanie Traktatu o Wspólnocie Energetycznej oraz ustanowienie planu działania umożliwiającego przyspieszoną modernizację sektorów energetycznych; apeluje o położenie większego nacisku na wdrażanie reform i technologii, takich jak inteligentne sieci, w celu pobudzenia dynamiki włączania energii ze źródeł odnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej; w związku z tym popiera koncepcje nadania nowego impulsu Traktatowi karty energetycznej i proponuje wprowadzenie w tym celu partnerstw strategicznych; powtarza, że wymiar społeczny traktatu musi zostać tak rozwinięty, aby skutecznie rozwiązywać problemy takie jak ubóstwo energetyczne i korupcja;
22. wzywa Komisję do podkreślenia znaczenia i konieczności wsparcia konferencji karty energetycznej, aby lepiej wykorzystać potencjał karty energetycznej w głównych obszarach, takich jak handel, tranzyt, inwestycje i rozstrzyganie sporów, w tym m.in. poprzez rozszerzenie Traktatu karty energetycznej na państwa, które go jeszcze nie podpisały czy nie ratyfikowały;
23. uważa, że każde państwo członkowskie powinno przynajmniej raz na kwartał publikować i przysyłać Eurostatowi swoją średnią dwustronną cenę importową gazu ziemnego w terminie nieprzekraczającym dwóch kwartałów;
24. uważa, że wdrożenie konsekwentnej i spójnej zewnętrznej polityki energetycznej UE wymaga systematycznej koordynacji między państwami członkowskimi i Komisją; wzywa Komisję do systematycznej wymiany z państwami członkowskimi informacji dotyczących priorytetów oraz działań UE i państw członkowskich w dziedzinie zewnętrznej strategii energetycznej na szczeblu politycznym i eksperckim przede wszystkim poprzez wnioskowaną strategiczną grupę ds. międzynarodowej współpracy energetycznej; wzywa do udziału niezależnych organów regulacyjnych sektora energii w charakterze ekspertów w ramach strategicznej grupy ds. międzynarodowej współpracy

energetycznej ze względu na ich doświadczenie i dogłębną wiedzę w zakresie funkcjonowania transgranicznych rynków energii elektrycznej i gazu;

25. uważa, że skuteczność środków proponowanych przez Komisję można by zwiększyć poprzez ich priorytetyzację, określenie ram czasowych i planów działania, a także poprzez ocenę poczynionych postępów oraz przestrzegania terminów;
26. uważa, że zapewnienie spójności celów horyzontalnych określonych w Traktacie z Lizbony ma fundamentalne znaczenie dla zewnętrznej polityki energetycznej UE; apeluje o terminowe informowanie Parlamentu o priorytetowych projektach UE;
27. wzywa państwa członkowskie do niezawierania umów dotyczących dostaw energii lub dostaw technologii energetycznych z państwami trzecimi, które naruszają interesy innego państwa członkowskiego Unii;
28. jest zdania, że podczas formalnych i nieformalnych posiedzeń ministrów ds. energetyki na forum Rady z udziałem i silnym poparciem wysokiej przedstawiciel, komisarza ds. energii i ich właściwych służb należy prowadzić systematyczne debaty w sprawie wyzwań związanych z zewnętrzną polityką energetyczną UE; takie posiedzenia powinny być również wykorzystywane do koordynowania wspólnego i spójnego stanowiska europejskiego przed spotkaniami na wysokim szczeblu w organizacjach międzynarodowych, takich jak MAE, ONZ, IRENA, IPEEC i MAEA, kiedy to ważne jest, aby UE odgrywała bardziej aktywną i wpływową rolę; Parlament powinien być regularnie informowany i należy przeprowadzać z nim konsultacje na temat wszystkich istotnych kwestii;
29. uważa, że jeżeli dany projekt infrastrukturalny o znaczeniu strategicznym wpływa na bezpieczeństwo dostaw energii dla całej UE, Rada powinna rozważyć udzielenie Komisji mandatu do prowadzenia negocjacji, i że udzielenie takiego mandatu należy rozważyć także w przypadku innych umów międzyrządowych uważanych za mające istotny wpływ na cele długofalowej polityki energetycznej UE, zwłaszcza na jej niezależność energetyczną; apeluje w związku z tym o stosowne konsultacje i komunikację z Parlamentem;
30. wzywa Komisję do opracowania narzędzia wymiany informacji pozwalającego na gromadzenie oraz udostępnianie odnośnych danych dotyczących programów energetycznych instytucji administracyjnych i finansowych państw członkowskich i UE oraz projektów w państwach trzecich; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do przekazywania Komisji właściwych danych;
31. wzywa Komisję do monitorowania globalnych rynków energii i współpracy w tym względzie z państwami członkowskimi oraz organizacjami międzynarodowymi, takimi jak MAE; wzywa Komisję do przedstawienia przed końcem 2012 r. instrumentu prawnego przeznaczonego do tego celu;
32. podkreśla, że biorąc pod uwagę znaczne uzależnienie Unii od przywozu energii, większa dywersyfikacja źródeł dostaw – w tym nowych źródeł energii – i dróg dostaw oraz rozwój unijnych odnawialnych źródeł energii to pilne i istotne elementy wspierania polityki bezpieczeństwa zewnętrznego Unii, jej strategicznej roli oraz niezależności, spójności,

wiarygodności i skuteczności jej polityki zagranicznej;

33. wzywa do opracowania skoordynowanej, jednolitej strategii politycznej UE w odniesieniu do nowych dostawców energii, ze szczególną troską o poprawę warunków konkurencji w UE, aby zapewnić nowym dostawcom możliwość dostępu do rynku UE;
34. apeluje o stworzenie większej synergii między unijną polityką handlową a energetyczną, zgodnie ze strategią „Europa 2020”; podkreśla potrzebę wspierania światowych struktur zarządzania surowcami umożliwiającymi zmniejszenie międzynarodowych napięć w tej dziedzinie i w tym kontekście zaleca jako wzór do naśladowania Międzynarodowe Forum Energii (IEF); uważa, że jednym z najważniejszych priorytetów jest zawieranie z naszymi strategicznymi partnerami handlowymi długoterminowych umów na dostawy energii i surowców po uczciwych cenach; w związku z tym wzywa UE do przyjęcia spójnej strategii zawierania z tymi partnerami umów na dostawy energii;

Dywersyfikacja – większe bezpieczeństwo dostaw energii do Europy

35. podkreśla, że w Traktacie UE apeluje się o solidarność pomiędzy państwami członkowskimi, która powinna być częścią zarówno codziennej pracy, jak i zarządzania kryzysowego w wewnętrznej i zewnętrznej polityce energetycznej; zwraca się do Komisji o podanie jasnej definicji „solidarności energetycznej” w celu dopilnowania, aby mogły ją stosować wszystkie państwa członkowskie;
36. wskazuje, że rosnące uzależnienie UE od importowanych paliw kopalnych osłabi jej polityczne znaczenie i może mieć poważny wpływ na niezawisłość decyzji podejmowanych przez nią w innych obszarach polityki oraz że tej niekorzystnej sytuacji może przeciwdziałać jedynie pełne przejście na bezpieczne dla środowiska dostawy energii oraz efektywność energetyczna, a także wzajemne powiązania, współzależność i solidarność między państwami członkowskimi;
37. podkreśla, że wspólna polityka energetyczna UE oraz cele strategiczne powinny znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w stosunkach zewnętrznych UE, a także w regionalnych strategiach politycznych i w europejskiej polityce sąsiedztwa;
38. zwraca się do Komisji o wsparcie również badań i rozwoju w zakresie zasobów własnych surowców energetycznych oraz o wsparcie dla realizacji dostaw surowców z kierunków dywersyfikujących dostawców, źródła zaopatrzenia i trasy przesyłu surowców do poszczególnych regionów UE w celu zapewnienia minimum dwóch różnych kierunków dostaw do każdego regionu, zgodnie z komunikatem Komisji pt. „Priorytety w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie – plan działania na rzecz zintegrowanej europejskiej sieci energetycznej” (COM(2010)0677);
39. podkreśla, że zewnętrzna polityka energetyczna UE powinna przyczyniać się do zapewnienia bezpiecznej, pewnej, zrównoważonej i dostępnej energii, a także być spójna z ogólnymi celami polityki energetycznej UE dotyczącymi konkurencyjności, bezpieczeństwa dostaw i ich zrównoważonego charakteru oraz z celami UE w dziedzinie energii i klimatu, które mają zostać osiągnięte do 2050 r.;
40. podkreśla, że należy przyspieszyć działania na rzecz dywersyfikacji dostawców, dróg

i źródeł dostaw energii do UE z uwzględnieniem priorytetowych korytarzy infrastruktury energetycznej, przede wszystkim tych mających na celu utworzenie prawdziwie konkurencyjnego rynku gazu, nowych korytarzy transportowych (korytarz południowy i basen Morza Śródziemnego), wzmocnienie korytarzy istniejących (korytarz wschodni) oraz tworzenie prawdziwie konkurencyjnych źródeł dostaw gazu dzięki zwiększeniu udziału LNG w UE oraz dotarciu do nowych oddalonych dostawców (Australia, Kanada, Stany Zjednoczone, Ameryka Łacińska, Afryka Subsaharyjska, Azja Środkowa itp.);

41. podkreśla też znaczenie poprawy wzajemnego połączenia sieci energetycznych i ukończenia eurośroziemnomorskich i euroatlantyckich połączeń infrastruktury energii elektrycznej i gazu oraz planu wzajemnego połączenia bałtyckiego rynku energii przy jednoczesnym unowocześnieniu i usprawnieniu istniejących zakładów energii elektrycznej i elektrowni gazowych, a także odnośnej infrastruktury (wzajemnych połączeń, sieci, rurociągów, sieci przesyłowych, przechowywania, a także terminali skroplonego gazu ziemnego); dzięki tym środkom żadne państwo członkowskie nie powinno pozostać wyspą energetyczną, a energia będzie mogła przepływać swobodnie w całej UE; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje propozycję instrumentu „Łącząc Europę”;
42. wzywa Komisję do poparcia włączenia tak zwanej „klauzuli bezpieczeństwa energetycznego” do umów handlowych, układów o stowarzyszeniu i umów o partnerstwie i współpracy z państwami będącymi producentami i z państwami tranzytowymi, zważywszy na to, że wspomniana klauzula pełniłaby funkcję kodeksu postępowania oraz wyraźnie określała środki, jakie należałoby przyjąć w przypadku każdorazowej jednostronnej zmiany warunków umowy przez jednego z partnerów;
43. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „W sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej – „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” COM(2011)0539); jest jednak zdania, że aby umożliwić UE ochronę interesów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego oraz podczas negocjacji z partnerami zewnętrznymi, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, konieczne jest opracowanie dalszych instrumentów opartych na solidarności między państwami członkowskimi UE;
44. wzywa Komisję do opracowania wyczerpującego zestawu krótko-, średnio- i długoterminowych priorytetów w zakresie polityki energetycznej w ramach stosunków z krajami ościennymi w celu ustanowienia wspólnego obszaru prawnego na podstawie opartych o dorobek prawny zasad i norm rynku wewnętrznego; podkreśla znaczenie dalszego rozszerzania Europejskiej Wspólnoty Energetycznej oraz ustanowienia prawnych mechanizmów kontroli w celu zajęcia się niedostatecznym wdrażaniem dorobku prawnego;
45. popiera dialog polityczny i gospodarczy z państwami sąsiedzkimi UE na temat wykorzystania nowych źródeł energii;
46. apeluje o wdrożenie istniejących mechanizmów oraz o utworzenie nowych mechanizmów w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i synergii czarnomorskiej w celu zacieśnienia współpracy z myślą o osiągnięciu większej przejrzystości i stabilności dostaw i tranzytu;

47. podkreśla znaczenie dalszego rozwoju partnerstwa energetycznego Afryka-UE zawartego w 2010 r.;
48. popiera dialog polityczny z Norwegią i Rosją na temat poszukiwania nowych źródeł energii w Morzu Barentsa zgodnie z wymogiem ochrony wrażliwego środowiska regionu arktycznego oraz współpracę z Norwegią w zakresie przywozu energii hydroelektrycznej za pośrednictwem dalekosiężnych podmorskich kabli energetycznych; apeluje o szybsze sformułowanie strategii UE na rzecz regionu arktycznego;
49. uważa zewnętrzny dialog polityczny za istotny dla uniezależnienia światowego wzrostu gospodarczego od wykorzystywania zasobów energetycznych oraz dla wspierania bardziej przewidywalnych rynków energii, a także za korzystny dla stosunków politycznych; podkreśla znaczenie dialogu z gospodarkami wschodzącymi, takimi jak Chiny, Indie, Brazylia, Indonezja i Republika Południowej Afryki, oprócz dialogu z innymi ważnymi krajami będącymi odbiorcami energii, takimi jak Stany Zjednoczone i Japonia;
50. jest zdania, że UE powinna wspierać rozwój i pogłębianie współpracy w zakresie polityki energetycznej z państwami trzecimi, które podzielają te same wartości oraz chcą się zaangażować w demokratyczne reformy i propagowanie wartości, na których opiera się UE;
51. z zadowoleniem przyjmuje zalecenia Komisji dotyczące zacieśnienia współpracy politycznej ze wschodnimi sąsiadami i uważa, że przystąpienie Turcji do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej oraz otwarcie rozdziału dotyczącego energii w negocjacjach w sprawie przystąpienia do UE należy traktować jako kwestie wyjątkowo pilne; z zadowoleniem odnosi się ponadto do inicjatywy dialogu trójstronnego (UE-Ukraina-Rosja) i podkreśla konieczność zapewnienia kompleksowej współpracy politycznej i administracyjnej z oboma partnerami;
52. podkreśla, że działanie służące zwiększaniu wewnętrznej produkcji energii ze źródeł odnawialnych ma krytyczne znaczenie dla zmniejszenia zależności UE od przywozu węglowodorów; utrzymuje, że należy na nowo poddać ocenie unijną produkcję energii i strukturę dystrybucyjną zgodnie z długofalowymi celami UE w dziedzinie energii i klimatu;
53. przypomina o znaczącym wkładzie LNG w unijne dostawy energii i wzywa do zacieśnienia współpracy z głównymi dostawcami, a także z obecnymi i przyszłymi odbiorcami;
54. podkreśla, że dywersyfikacja powinna oznaczać nowe niepochozące z Rosji źródła ropy, gazu i energii elektrycznej dla tych państw członkowskich, które w zbyt dużym stopniu uzależnione są od tego pojedynczego dostawcy; podkreśla, że wprawdzie rosyjski gaz stanowi jedynie 24% gazu wykorzystywanego w całej UE, ale z kolei udział tego gazu w zasobach dwunastu z 27 państw członkowskich kształtuje się na poziomie od 48% do 100% i tym samym ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo energetyczne Unii;
55. jest zdania, że wraz z upowszechnieniem się nowych, niekonwencjonalnych technologii energetycznych (piaski roponośne i gaz łupkowy w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych,

Australii, Katarze, Brazylii i Argentynie, eksploracja energetyczna regionu arktycznego, dalsze wydobywanie w Iraku, Wenezueli i Afryce), w charakterze potencjalnych przyszłych dostawców pojawiają się nowi partnerzy, nowe podmioty i regiony, a UE musi zatem również skoncentrować swoje wysiłki na pełnym wykorzystaniu tej nowej sytuacji oraz rozwijaniu nowych partnerstw energetycznych w celu zdywersyfikowania dostawców;

56. doceniając wagę przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, podkreśla konieczność zachowania konkurencyjności i innowacyjności, m.in. poprzez wykorzystanie odpowiednich instrumentów polityki handlowej; przejście na gospodarkę niskoemisyjną musi się odbywać w sposób dostosowany do potencjału odnośnego obszaru geograficznego, specyfiki systemu energetycznego, koszyka energetycznego danego państwa członkowskiego i jego struktury geologicznej; uważa, że to podejście umożliwi utrzymanie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i konkurencyjności gospodarki, a jednocześnie pozwoli poszanować traktatową niezależność każdego państwa członkowskiego do określania warunków wykorzystania jego zasobów energetycznych, dokonywania wyboru między różnymi źródłami energii i wskazywania ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię;
57. dostrzega znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych UE w budowę i modernizację infrastruktury energetycznej w krajach rozwijających się; podkreśla jednocześnie konieczność odpowiedniej prawnej ochrony takich inwestycji, co można osiągnąć dzięki rozszerzeniu dorobku prawnego UE na państwa trzecie (m.in. poprzez wzmocnienie i rozszerzenie obowiązywania Traktatu o Wspólnocie Energetycznej);
58. odnotowuje znaczenie szeroko zakrojonej współpracy w regionie arktycznym, zwłaszcza pomiędzy krajami leżącymi w obszarze euroatlantyckim;

Zrównoważony charakter – silniejsze partnerstwo z państwami-dostawcami i organizacjami międzynarodowymi

59. uważa, że coraz większy popyt na świecie na energię oraz wysoka koncentracja rezerw paliw kopalnych w krajach w znacznym stopniu niestabilnych i niedemokratycznych zagraża UE oraz poważnie zakłóca kształtowanie wiarygodnych, skutecznych i spójnych wspólnych europejskich strategii politycznych;
60. uważa, że partnerstwa energetyczne zawierane przez UE oraz jej zaangażowanie na forach światowych, takich jak np. grupa G-20, należy wykorzystywać do wspierania bardziej zrównoważonej polityki energetycznej w państwach trzecich, a jednocześnie muszą one zwiększać przejrzystość rynku, łagodzić wahania na rynkach międzynarodowych oraz przyczyniać się do utworzenia globalnego rynku energii mniej narażonego na szoki i zakłócenia podaży;
61. podkreśla konieczność rozszerzenia połączeń między europejską siecią energetyczną a państwami ościennymi (Bałkany Zachodnie, sąsiedzi wschodni, państwa basenu Morza Kaspijskiego, państwa północnoafrykańskie i bliskowschodnie) poprzez utworzenie nowych wzajemnych powiązań i wspieranie utworzenia szerszego obszaru regulacyjnego, maksymalne rozszerzenie standardów UE w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa, aby wszystkie rodzaje elektrowni położonych w pobliżu granic UE spełniały najwyższe normy bezpieczeństwa jądowego;

62. podkreśla znaczenie prowadzenia przedsięwzięć infrastrukturalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, o których mowa jest we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej oraz w komunikacie Komisji pt. „Priorytety w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie”; z uwagi na strategiczne znaczenie tych projektów uważa za istotne, aby wynikające z nich umowy z zewnętrznymi partnerami otrzymały odpowiedni priorytet, były w zrównoważony sposób opracowane i zostały sprawnie zawarte w ramach opartego na regułach systemu rynkowego;
63. podkreśla, że w dialogu energetycznym UE-Rosja, w którym UE powinna przemawiać jednym głosem, należy uwzględnić specyficzne położenie i zależność państw członkowskich UE z Europy Środkowej i Wschodniej, ponieważ ich bezpieczeństwo energetyczne można zagwarantować jedynie poprzez wzajemne powiązanie infrastruktury w całej UE oraz poprzez pełne wdrożenie reguł wewnętrznego rynku energii; uważa, że w dialogu tym należy podejmować takie istotne kwestie, jak dostęp do zasobów energii, sieci energetycznych i rynków eksportujących energię, bezpieczeństwo inwestycji, wzajemne oddziaływanie, zapobieganie kryzysom i współpraca, równe zasady działania i ustalanie cen energii; podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na kwestię rurociągu Przyjaźń oraz podjąć konkretne działania na szczeblu UE w celu przywrócenia dostaw ropy zamkniętym odcinkiem rurociągu;
64. podkreśla, że ponieważ państwa członkowskie rozpoczynają łączenie i integrację swoich rynków krajowych poprzez inwestycje w infrastrukturę i przyjęcie wspólnych regulacji, należy także podjąć działania na rzecz współpracy z Rosją w celu określenia kreatywnych i wzajemnie akceptowalnych środków mających na celu zmniejszanie rozbieżności pomiędzy oboma rynkami energii;
65. podkreśla znaczenie dialogu z Rosją w dziedzinie energetyki oraz planu działania UE-Rosja zaproponowanego przez Radę ds. Energii; podkreśla znaczenie współpracy w obszarach wzajemnej korzyści, takich jak wspólne badania i transfer technologii, zwłaszcza w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii;
66. apeluje o objęcie Traktatem karty energetycznej większej liczby krajów oraz o podjęcie na forum konferencji karty energetycznej działań na rzecz negocjacji w sprawie porozumienia prowadzącego do pełnej akceptacji przez Rosję zasad karty energetycznej i dołączonej do niej protokołów;
67. wzywa do zacieśnienia strategicznego partnerstwa z Rosją poprzez zawarcie nowej umowy o partnerstwie i współpracy; podkreśla, że ta nowa umowa powinna być w pełni zgodna z regułami rynku wewnętrznego oraz przepisami trzeciego pakietu energetycznego UE i oparta na wzajemnym szacunku i zasadzie wzajemności; podkreśla, że Rosja jest już związana europejskim Traktatem karty energetycznej zgodnie z jego art. 45; jest przekonany, że ratyfikowanie TKE przez Rosję przyniosłoby obopólne korzyści w dwustronnych stosunkach energetycznych;
68. podkreśla rolę Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, które przyczyni się do realizacji celów Partnerstwa Wschodniego, a tym samym będzie mieć pozytywny wpływ na kwestie bezpieczeństwa energetycznego;

69. przypomina, że państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego są już częścią rynku wewnętrznego UE i że współpraca między nimi jest kluczowa dla osiągnięcia celów energetycznych na 2020 r.; z zadowoleniem przyjmuje obecne inicjatywy na rzecz zacieśnienia współpracy ze Szwajcarią, które powinny zmierzać także do jej pełnego włączenia w wewnętrzny rynek energetyczny UE;
70. uważa, że zewnętrzna polityka energetyczna UE powinna bazować na zasadach solidarności, przejrzystości, pomocniczości, trwałości, współpracy i wzajemności oraz na podejściu rynkowym uregulowanym przepisami i na koordynacji działań UE, jej państw członkowskich i krajów partnerskich, a także powinna promować wszystkie te aspekty; uważa, że przestrzeganie założeń horyzontalnych zapisanych w Traktacie z Lizbony ma zasadnicze znaczenie dla potwierdzenia roli Europy w zmieniającej się regionalnej sytuacji politycznej; wzywa Radę, aby przyznała Komisji mandat do rozpoczęcia negocjacji w sprawie przekształcenia w prawnie wiążące teksty obowiązujących protokołów ustaleń dotyczących kwestii energetycznych podpisanych z państwami ościennymi;
71. podkreśla znaczenie dalszego rozwoju partnerstwa energetycznego Afryka-UE zawartego w 2010 r.;
72. jest przekonany, że skuteczniejsze zarządzanie na szczeblu globalnym przyczyniłoby się do poprawy współpracy z państwami będącymi producentami, państwami tranzytowymi i państwami będącymi odbiorcami; uważa, że UE powinna zatem odgrywać kluczową rolę w zarządzaniu polityką energetyczną na szczeblu międzynarodowym w celu propagowania przejrzystych i niedyskryminujących zasad, osiągnięcia celu zrównoważenia, obniżenia kosztów transakcji oraz ustanowienia skierowanych do uczestników rynku zachęt do konkurencyjności ceną i jakością;
73. z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie celu zapewnienia do 2030 r. powszechnego dostępu do energii w komunikacie „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” i uważa, że w przypadku krajów rozwijających się działania te powinny być skoncentrowane na zdecentralizowanej, zrównoważonej energii po przystępnej cenie, zwłaszcza dla ludności wiejskiej i ludności ubogiej; zachęca do wspierania innowacyjnych systemów płatności obejmujących podmioty prywatne i publiczne, tak aby energia była dostępna dla użytkowników końcowych w przystępnej cenie;
74. podkreśla, że zrównoważona energia to kluczowy czynnik stymulacji rozwoju, i ponownie apeluje o ustanowienie specjalnego programu „energii i rozwoju” ukierunkowanego szczególnie na odnawialne, efektywne energetycznie, zakrojone na małą skalę i zdecentralizowane rozwiązania energetyczne, a także na propagowanie budowania potencjału i transferu technologii w celu zapewnienia zaangażowania lokalnego; zauważa, że systemy odnawialnych źródeł energii o dużej skali mogą być konieczne do pokrycia rosnącego zapotrzebowania na energię w ośrodkach miejskich i przemyśle zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w krajach o gospodarce wschodzącej; domaga się, aby takie systemy we wszystkich przypadkach spełniały najwyższe kryteria społeczne i środowiskowe;
75. wzywa do poszanowania nadrzędnych celów rozwojowych UE, a także zasad demokracji i praw człowieka podczas rozpatrywania zagadnień energetycznych z krajami

rozwijającymi się, w kontekście strategicznego podejścia do zapewnienia bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii stawiających na głównym miejscu interesy mieszkańców krajów rozwijających się;

76. podkreśla znaczenie przejrzystości, nadzoru demokratycznego i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w relacje z państwami trzecimi w dziedzinie energii;
77. podkreśla znaczenie dalszego uwzględniania głównych zasad w odniesieniu do handlu i inwestycji, w tym zasad promujących równe szanse w dziedzinie inwestycji w zrównoważoną energię, zarówno w umowach dwustronnych, jak i w wielostronnych ramach prawnych, takich jak Traktat karty energetycznej i WTO, oraz umożliwienia egzekwowania tych zasad za sprawą skutecznych mechanizmów rozwiązywania sporów;
78. jest zdania, że oprócz współpracy w zakresie wydobycia i tranzytu produktów energetycznych do UE oraz handlu nimi konieczne jest również nasilenie współpracy nad innymi ważnymi kwestiami związanymi z energią; wzywa zatem do rozwijania strategicznych partnerstw energetycznych między UE a najważniejszymi państwami trzecimi – takimi jak BRIC i kraje, których zużycie energii szybko rośnie – między innymi w następujących obszarach:
- współpraca badawczo-rozwojowa w dziedzinie niskoemisyjnych technologii i innowacji,
 - inwestowanie w zrównoważoną produkcję energii,
 - bezpieczeństwo i ochrona technologii energetycznych,
 - wymiana danych dotyczących transferu wiedzy fachowej, w tym w dziedzinie czystych i odnawialnych źródeł energii,
 - promocja efektywności energetycznej oraz oszczędzania energii,
 - równoważenie systemów,
 - inteligentne sieci,
 - magazynowanie energii,
 - badania nad syntezą jądrową,
 - czysta technologia węglowa oraz wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla;
79. wzywa Komisję do wymagania i egzekwowania najwyższych międzynarodowych norm bezpieczeństwa w przypadku elektrowni jądrowych w krajach sąsiedzkich UE przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych instrumentów i traktatów, takich jak Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym („konwencja z Espoo”) i Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („konwencja z Aarhus”); wzywa państwa sąsiedzkie UE do przeprowadzenia całościowych unijnych testów wytrzymałościowych w zakresie bezpieczeństwa i ryzyka jądrowego, a Komisję – do zapewnienia w tym celu pomocy technicznej ze strony UE;
80. wzywa Komisję Europejską do promowania we wszystkich odnośnych umowach handlowych, również w ramach WTO, przyjęcia zasad Inicjatywy Przejrzystości w Branżach Wydobywczych oraz międzynarodowych norm dotyczących zarządzania rynkami energetycznymi, w tym stopniowego wycofania dotacji na paliwa kopalne, określając przy tym cele ilościowe;
81. stwierdza, że magazynowanie energii i energii elektrycznej produkowanej ze źródeł

odnawialnych oraz inne zaawansowane zastosowania energetyczne wymagają różnego rodzaju surowców, w tym pierwiastków ziem rzadkich, które są obecnie trudne do zdobycia; jest zdania, że warunkiem dalszego prowadzenia badań naukowych nad tworzeniem nowych surowców lub materiałów zastępczych czy zmniejszeniem wykorzystania surowców, które są problematyczne z punktu widzenia ciągłości dostaw, toksyczności lub wpływu na środowisko, jest skoordynowanie działalności UE i innych liderów w dziedzinie technologii, w tym USA i Japonii;

82. w celu promowania globalnie bezpiecznej, chronionej i ekologicznej produkcji energii popiera wzmocnienie i promowanie radiologicznej ochrony i zabezpieczeń, norm bezpieczeństwa jądrowego, ścisłych wymogów dotyczących przeprowadzanych na morzu operacji w zakresie ropy naftowej i gazu, bezpieczeństwa transportu morskiego ropy i produktów ropy naftowej oraz LNG, a także współpracy w dziedzinie nowych technologii, badań, rozwoju i innowacji oraz prac nad normami międzynarodowymi;
83. jest zdania, że nie można zmniejszyć ogólnoświatowych wyzwań wynikających ze zmiany klimatu bez zaangażowania największych emitentów oraz zachęca Komisję do stworzenia wspólnej strategii w celu wypracowania wraz z tymi krajami globalnego rozwiązania; uznaje, że wiedza ekspercka nabyta w UE oparta na naszym doświadczeniu w projektowaniu i wdrażaniu systemu handlu uprawnieniami do emisji mogłaby przynieść korzyści państwom trzecim, i wzywa Komisję do udzielania pomocy państwom trzecim i zachęcania ich do ustanowienia i stworzenia własnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w celu połączenia takich systemów z systemem UE;
84. podkreśla konieczność opracowania długoterminowej europejskiej perspektywy politycznej obejmującej nowe globalne partnerstwa i instrumenty współpracy dwustronnej, które umożliwiłyby UE odgrywanie kluczowej roli w ogólnoświatowym ustalaniu celów energetycznych poprzez objęcie przywództwa w zakresie kształtowania nowych standardów rynkowych i kierowania międzynarodowymi działaniami w dziedzinie badań technologicznych i innowacji w obszarze energetyki;
85. podkreśla potrzebę poprawy współpracy z państwami trzecimi w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji w celu stawienia czoła globalnym wyzwaniom; uważa, że UE powinna blisko współpracować z głównymi eksporterami biopaliw z państw trzecich, aby te alternatywne opcje oparte na czystej energii, które mogą przyczynić się do dywersyfikacji dostaw, mogły być prawdziwie zrównoważone oraz by można było uniknąć mających negatywne konsekwencje pośrednich zmian w użytkowaniu gruntów; podkreśla, że zewnętrzne źródła biopaliw powinny podlegać tym samym normom, które odnoszą się do źródeł UE, zwłaszcza normom dotyczącym ochrony środowiska i klimatu; uważa, że Unia powinna zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz wspierać przyjęcie technologii biopaliw drugiej i trzeciej generacji;
86. zwraca uwagę na złożoną relację między energią, dostawami żywności a kwestiami bezpieczeństwa, szczególnie w odniesieniu do biopaliw, która może mieć negatywny wpływ społeczny i środowiskowy na kraje rozwijające się; uważa, że prawo do pożywienia musi mieć pierwszeństwo przed celami UE w zakresie odnawialnych źródeł energii dotyczącymi biopaliw;
87. zauważa, że rozpowszechnienie się agropaliw wynikało w znacznej mierze

z intensyfikacji wielkoskalowych monokultur przemysłowych, co tym samym nasiliło praktyki rolnicze, które są szkodliwe dla środowiska, różnorodności biologicznej, płodności gleby i dostępności wody; wyraża zaniepokojenie, że w wyniku zachęcania do koncentracji własności ziemi to rozpowszechnianie się agropaliw może mieć poważne skutki w sensie naruszania praw do gruntów, utraty dostępu do ważnych zasobów naturalnych, wylesiania i degradacji środowiska;

88. wyraża zaniepokojenie brakiem w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED) wiążących kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do produkcji biomasy; uważa, że w tych okolicznościach bioenergia mogłaby odegrać negatywną rolę w walce ze zmianą klimatu oraz stać się poważnym dodatkowym czynnikiem sprzyjającym zawłaszczaniu gruntów, brakowi bezpieczeństwa żywnościowego, wylesianiu i degradacji lasów w krajach rozwijających się, wzywa zatem Komisję do opracowania prawnie wiążących kryteriów zrównoważonego rozwoju mających na celu zapobieganie negatywnym skutkom klimatycznym, środowiskowym i społecznym spowodowanym produkcją i wykorzystywaniem biomasy do celów energetycznych;
89. wzywa UE do wdrożenia polityki na rzecz zrównoważonej produkcji biomasy i wykorzystania jej do celów związanych z energią w sposób, który spełnia wymagania związane z polityką dotyczącą zmiany klimatu i przy tym jest spójny z unijną polityką współpracy na rzecz rozwoju;
90. uważa, że UE powinna dopilnować, aby energetyka stała się kluczowym elementem zewnętrznych programów pomocowych UE, ponieważ dostęp do energii, który ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego, wciąż pozostaje wyzwaniem w krajach rozwijających się;
91. uważa, że współpraca w dziedzinie rozwoju i wdrażania przyszłościowych technologii energetycznych powinna być w centrum współpracy UE z uprzemysłowionymi partnerami i gospodarkami wschodzącymi;
92. jest zdania, że UE powinna uczynić z kwestii energetycznych centralny punkt inicjatyw europejskich, takich jak Partnerstwo Wschodnie, Unia dla Śródziemnomorza i europejska polityka sąsiedztwa;
93. zwraca się do Komisji o sporządzenie wspólnych energetycznych planów działania wraz ze wszystkimi kluczowymi dostawcami energii oraz z ważnymi z punktu widzenia strategicznego krajami tranzytowymi, a także o zawieranie partnerstw z krajami, które borykają się z podobnymi wyzwaniami energetycznymi i podzielają podobne wartości, przede wszystkim w celu promowania współpracy technologicznej, badawczej i przemysłowej oraz ustanowienia wspólnych norm dla technologii energii odnawialnej, efektywności energetycznej, pojazdów elektrycznych, nowych i niekonwencjonalnych technologii energetycznych oraz bezpieczeństwa odwiertów morskich, jak również bezpieczeństwa jądrowego i nierozprzestrzeniania broni jądrowej;
94. w celu zapewnienia wszystkim dostępu do energii oraz zgodnie z milenijnymi celami rozwoju ponownie podkreśla znaczenie, jakie ma zwiększenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych UE w budowę i modernizację infrastruktury energetycznej oraz w efektywność energetyczną w krajach rozwijających się poprzez potencjał produkcyjny

odnawialnych źródeł energii i wspieranie tworzenia odpowiednich ram prawnych, aby przyczynić się do zróżnicowania ich koszyka energetycznego przy jednoczesnym zwiększeniu ochrony europejskich inwestycji w tych krajach za pomocą odpowiednich środków prawnych;

95. wzywa do podjęcia skoordynowanych działań wraz z innymi wiodącymi w dziedzinie technologii krajami (jak np. USA i Japonia), aby odpowiedzieć na pojawiające się wyzwania, takie jak niedobór surowców, w tym metali ziem rzadkich, które negatywnie wpływają na wdrażanie technologii w dziedzinie odnawialnych źródeł energii, magazynowania energii i zaawansowanych zastosowań energii;
96. apeluje o to, aby unijne programy współpracy w dziedzinie energetyki z krajami rozwijającymi się ułatwiały utworzenie odnośnej struktury rynku i reguł w celu zapewnienia konsumentom krajowym korzyści płynących z odnawialnych źródeł energii w odpowiedniej cenie;
97. uważa, że obowiązujące w UE rygorystyczne normy bezpieczeństwa jądrowego muszą znaleźć odzwierciedlenie w strategiach UE dotyczących relacji z krajami zewnętrznymi, w szczególności z tymi krajami ościennymi, w których działają już lub które planują wybudować elektrownie jądrowe mogące mieć istotny wpływ na bezpieczeństwo UE;
98. w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje niedawne zobowiązanie Transatlantyckiej Rady Gospodarczej oraz Rady ds. Energii UE-USA do nasilenia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa energii, norm dla inteligentnych sieci, technologii wodorowych i ogniw paliwowych, technologii odnawialnych źródeł energii i innych technologii czystej energii, efektywności energetycznej i skutecznych strategii politycznych na rzecz ułatwień w handlu i wprowadzania technologii czystej energii na rynek; apeluje o to, aby konkluzje Rady UE-USA ds. Energii były sprawniej przekazywane strukturom decyzyjnym;
99. podkreśla potrzebę pogłębienia dialogu na temat strategicznych kwestii energetycznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zacieśnienia współpracy w zakresie polityki energetycznej, a także współpracy badawczej ze Stanami Zjednoczonymi, zwłaszcza w zakresie efektywnych energetycznie technologii produkcyjnych i transportowych; apeluje o ustanowienie partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa energetycznego ze Stanami Zjednoczonymi w oparciu o obecną współpracę w ramach Rady Energetycznej USA-UE;
100. podkreśla, że Transatlantycka Rada Gospodarcza powinna między innymi sprzyjać współpracy w dziedzinie systemów regulacyjnych, badań nad energią odnawialną i efektywnością energetyczną, syntezą jądrową i bezpieczeństwem nuklearnym, oraz wzywa do prowadzenia regularnego dialogu w dziedzinie energii z Rosją i innymi partnerami w celu opracowania i lepszego egzekwowania międzynarodowych przepisów dotyczących wytwarzania, przesyłu, tranzytu, przechowywania i przetwarzania energii w sposób bezpieczny, pewny i skuteczny, a także dwustronnego handlu nowymi technologiami energetycznymi i nowymi produktami, takimi jak biopaliwa;
101. wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy z Międzynarodową Agencją Energetyczną, która udostępnia istotne informacje i dane potrzebne do planowania energetycznego; uważa, że UE i wszystkie państwa członkowskie, które nie są członkami MEA, powinny

- przystąpić do tej organizacji;
102. z zadowoleniem przyjmuje udział UE w projekcie „Międzynarodowy Eksperymentalny Reaktor Termojądrowy” (ITER) oraz w Międzynarodowym Forum „Generacja IV” (GIF);
103. wzywa UE i państwa członkowskie do dalszej współpracy z Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie nad zagadnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa energetycznego i ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej;
104. zwraca się do Rady i Komisji o współpracę ze Stanami Zjednoczonymi i innymi sojusznikami na rzecz ochrony infrastruktury energetycznej przed atakami cybernetycznymi; podkreśla, że wraz ze stopniowym wprowadzaniem „inteligentnej” sieci to zagrożenie, któremu nie są w stanie zapobiec tradycyjne środki bezpieczeństwa, stanie się jeszcze ważniejsze dla ochrony infrastruktury krytycznej;
105. z zadowoleniem przyjmuje proponowane „Partnerstwo Energetyczne UE-Południowy Region Morza Śródziemnego”; uważa, że partnerstwo to powinno się skupić na ogromnym potencjale energii odnawialnej (słonecznej) tego regionu i że powinno ono wprowadzić środki niezbędne do zaspokojenia znaczących potrzeb energetycznych w krajach leżących w południowym regionie Morza Śródziemnego w oparciu o trwałe rozwiązania;
106. ponownie przypomina, że współpraca w zakresie zewnętrznej polityki energetycznej musi przyczyniać się do promowania, a nie zaniku podstawowych wartości Unii, takich jak poszanowanie praw człowieka, demokracja, dobre sprawowanie rządów, państwo prawa, dialog społeczny, wzajemny szacunek, odpowiedzialne korzystanie z zasobów naturalnych, przeciwdziałanie zmianie klimatu i całościowa ochrona środowiska naturalnego, oraz musi propagować pokój i być spójna z zagranicznymi strategiami politycznymi Unii;
107. wzywa Radę i Komisję do sporządzenia do końca 2013 r., we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, precyzyjnego planu działania na podstawie komunikatu Komisji w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej – „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” (COM(2011)0539) w celu sformułowania skutecznej zagranicznej polityki energetycznej wyznaczającej cele krótko-, średnio- i długoterminowe oraz określającej konkretne ramy czasowe ich osiągnięcia;
108. podkreśla znaczenie regionu Morza Czarnego w zakresie dywersyfikacji źródeł i dróg oraz potencjału źródeł energii odnawialnej i jego geostrategiczne położenie jako wrót do obszaru Morza Kaspijskiego, Bliskiego Wschodu i Azji Środkowej; uważa, że Komisja i państwa członkowskie powinny udzielać pomocy na rzecz wielostronnej współpracy energetycznej w zakresie integracji rynków, ram regulacyjnych i infrastruktury; podkreśla w tym kontekście kluczowe znaczenie korytarza południowego, projektu Nabucco i rurociągu transkaspjskiego, a także innych mniejszych projektów;
109. uznaje wkład programu GMES w identyfikację z przestrzeni kosmicznej zasobów energii słonecznej, z których korzysta Ziemia; mając na uwadze, że w ramach programu GMES

stwierdzono, iż obszary pustynne otrzymują w ciągu jednego dnia więcej energii słonecznej niż cała ludzkość zużywa w ciągu jednego roku, zwraca się do Komisji o zawarcie partnerstw z krajami posiadającymi ogromne obszary pustynne, w szczególności z krajami afrykańskimi, oraz o opracowanie strategii i technologii wydajnego wykorzystania tego potencjału energetycznego, w tym poprzez wykorzystanie mechanizmów współpracy i rozwoju przewidzianych w pakiecie energetyczno-klimatycznym;

110. apeluje o dalsze poszerzanie grona członków Traktatu o Wspólnocie Energetycznej o większą liczbę krajów sąsiadujących z UE, zwłaszcza krajów należących do Partnerstwa Wschodniego i republik Azji Środkowej; podkreśla, że Komisja powinna zapewnić i egzekwować terminowe i rygorystycznie przestrzegane wdrożenie przez członków TKE przepisów UE z zakresu energii, w szczególności przez uzależnienie dostępności funduszy UE od wypełniania obowiązków zawartych w tym traktacie;
111. uważa, że dostęp do zrównoważonej energii jest główną siłą napędową rozwoju, i apeluje, aby UE koncentrowała działania na rzecz rozwoju na pomocy krajom rozwijającym się w promowaniu polityki zrównoważonej energii, środków reformujących, rozwoju infrastruktury, korzystnych warunków inwestycyjnych i efektywności energetycznej;
112. wzywa do podjęcia specjalnego dialogu na temat energetyki z krajami regionu Morza Kaspijskiego i z zadowoleniem przyjmuje prace nad korporacją na rzecz rozwoju regionu Morza Kaspijskiego; zwraca się do Komisji o kontynuowanie prac nad zacieśnieniem stosunków UE z Azerbejdżanem i Turkmenistanem;
113. uważa, że priorytety UE dotyczące zewnętrznej polityki energetycznej powinny zostać odpowiednio ujęte w zewnętrznych instrumentach finansowania w okresie po 2013 r.;
114. podkreśla znaczenie współpracy w ramach platformy bezpieczeństwa energetycznego Partnerstwa Wschodniego w celu promowania wprowadzenia europejskich standardów w polityce energetycznej i regulacjach związanych z energią oraz wspierania rozwoju infrastruktury i połączeń, wydajności energetycznej i wykorzystywania źródeł odnawialnych; z zadowoleniem wita inicjatywę dotyczącą partnerstwa państw Europy Wschodniej na rzecz efektywności energetycznej i środowiska (E5P) i ma nadzieję, że oprócz Ukrainy do tej inicjatywy przyłączą się wkrótce również inne państwa Partnerstwa Wschodniego;
115. przypomina niedawne napięcia we wschodnim regionie Morza Śródziemnego dotyczące występowania węgłowodorów; podkreśla, że energetyka powinna być wykorzystywana jako narzędzie promowania pokoju, współpracy i stabilności w regionie;
116. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

W ostatnich dziesięcioleciach energia stała się potężnym „orężem” polityki zagranicznej. Sprawozdawczyni jest zdania, że ze względu na znaczenie energii w naszym codziennym życiu powinna być ona z zasady towarem i nie należy się nią posługiwać jako narzędziem polityki zagranicznej. Jednocześnie ważne jest, aby Unia Europejska wzięła pod uwagę wszystkie aspekty dotyczące naszego bezpieczeństwa dostaw.

Europa jest ważnym nabywcą energii na globalnych rynkach energetycznych. Mimo że można to uznać za słabość, może to być też jeden z naszych atutów: jesteśmy największym importerem – a jeżeli wykorzystamy to w sposób skoordynowany na szczeblu UE i zajmiemy zdecydowane wspólne stanowisko negocjacyjne wobec państw trzecich, to niemal w każdym przypadku znajdziemy się w korzystnym położeniu negocjacyjnym, gdyż możemy wywierać wpływ jako silny gracz rynkowy po stronie popytu. Dlatego sprawozdawczyni uważa, że definiując europejską politykę energetyczną, powinniśmy się skupić na wypracowaniu wspólnego podejścia w naszych transakcjach, rozszerzając obszar wpływów poza granice Europy, przede wszystkim w dziedzinie reguł rynku energii. Istnieje wyraźne zapotrzebowanie na dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny, który może sprzyjać większej konkurencyjności między naszymi partnerami zewnętrznymi, i powinniśmy promować konwergencję regulacyjną z naszymi sąsiadami.

Sprawozdawczyni uważa, że zapewnienie rzetelnego i konkurencyjnego pod względem kosztów dostępu do globalnych dostaw energii ma podstawowe znaczenie dla wspierania konkurencyjności oraz bezpieczeństwa Europy w świetle obowiązujących celów polityki UE określonych w pakiecie 20-20-20 oraz długoterminowego zobowiązania do obniżenia emisyjności naszej gospodarki do 2050 r. Jedynie spójne i skoordynowane podejście państw członkowskich, Komisji i Rady pozwoli na skuteczne promowanie celów energetycznych UE na zewnątrz i doprowadzi do poprawy pozycji negocjacyjnej wobec państw trzecich.

Zdaniem sprawozdawczyni najważniejszą rolę pełni działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna. W UE połączenie naszych działań badawczych może przynieść wysokiej jakości badania, bardziej efektywne, opłacalne i dynamiczne niż w przypadku, gdyby prowadzono je w każdym państwie członkowskim odrębnie. Powinniśmy też dążyć do dalszej współpracy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji z państwami trzecimi, aby zmaksymalizować wypływające z nich międzynarodowe korzyści.

Wreszcie, UE może i powinna budować na istniejących priorytetowych obszarach zaangażowania w zewnętrzne energetyczne strategie polityczne celem zwiększenia spójności i koordynacji między Komisją, Radą, państwami członkowskimi i przemysłem. Obszary te to między innymi zagadnienie dużych infrastruktur energetycznych, dialogów strategicznych i partnerstw na forach międzynarodowych: dialog UE–Rosja, karta energetyczna, proces tworzenia Wspólnoty Energetycznej oraz stosunki z innymi organami międzynarodowymi zainteresowanymi energetyką i klimatem.

25.4.2012

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie nawiązania współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE:
podejścia strategicznego do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw
energii
(2012/2029(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Justas Vincas Paleckis

(*) Komisja zaangażowana – art. 50 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że polityka energetyczna musi być integralną i istotną częścią wspólnej polityki zagranicznej oraz że powinna zostać sformułowana i wdrożona zgodnie z innymi strategiami politycznymi o wymiarze zewnętrznym;
2. podkreśla, że biorąc pod uwagę znaczne uzależnienie Unii od przywozu energii, większa dywersyfikacja źródeł, w tym nowych źródeł energii i dróg dostaw, oraz rozwój unijnych odnawialnych źródeł energii jest sprawą pilną i istotną, ponieważ wspiera politykę bezpieczeństwa zewnętrznego Unii, jej strategiczną rolę oraz niezależność, spójność, wiarygodność i skuteczność jej polityki zagranicznej;
3. jest przekonany, że skuteczniejsze zarządzanie na szczeblu globalnym przyczyniłoby się do poprawy współpracy z państwami będącymi producentami, państwami tranzytowymi i państwami będącymi odbiorcami; uważa, że UE powinna zatem odgrywać kluczową rolę w zarządzaniu polityką energetyczną na szczeblu międzynarodowym w celu propagowania przejrzystych i niedyskryminujących zasad, osiągnięcia celu zrównoważenia, obniżenia kosztów transakcji oraz ustanowienia skierowanych do uczestników rynku zachęt do konkurencyjności ceną i jakością;
4. wzywa do pogłębienia współpracy pomiędzy Radą, Komisją i Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, tak aby mogły one mówić jednym głosem i podejmować wspólne działania w kontekście wspólnej zagranicznej polityki energetycznej; podkreśla potrzebę

ustanowienia w ramach ESDZ działu ds. polityki energetycznej oraz zaangażowania delegacji UE w prowadzenie dyplomacji energetycznej na miejscu;

5. podkreśla, że Komisja i ESDZ muszą dopilnować, by wszystkie zawarte przez Unię umowy wielostronne i dwustronne, a zwłaszcza umowy o partnerstwie i współpracy, były całkowicie zgodne z zasadami rynku wewnętrznego UE; podkreśla, że umowy takie powinny zapewniać wzajemność, równe warunki działania i przejrzystość w celu stworzenia bezpiecznego otoczenia prawnego dla inwestorów z UE w państwach będących dostawcami i państwach tranzytowych;
6. uważa, że utworzenie mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych pomiędzy państwami członkowskimi a państwami trzecimi w zakresie energetyki mogłoby w znacznym stopniu poprawić przejrzystość, koordynację i skuteczność polityki w całej UE;
7. wzywa Komisję do poparcia włączenia tak zwanej „klauzuli bezpieczeństwa energetycznego” do umów handlowych, układów o stowarzyszeniu i umów o partnerstwie i współpracy z państwami będącymi producentami i z państwami tranzytowymi, zważywszy na to, że wspomniana klauzula pełniłaby funkcję kodeksu postępowania oraz wyraźnie określała działania, jakie należałoby podjąć w przypadku jednostronnej zmiany warunków umowy przez jednego z partnerów;
8. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” (COM(2011)0539); jest jednak zdania, że aby umożliwić UE ochronę swoich interesów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego podczas negocjacji ze swoimi partnerami zewnętrznymi, zwłaszcza w czasach kryzysu, konieczne jest opracowanie dalszych instrumentów opartych na solidarności między państwami członkowskimi;
9. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zidentyfikowania barier handlowych i inwestycyjnych w stosunkach energetycznych z państwami trzecimi oraz do podjęcia działań mających na celu, w stosownych przypadkach, zlikwidowanie wspomnianych barier zarówno dwustronnie, jak i za pośrednictwem Światowej Organizacji Handlu;
10. wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia urzeczywistnienia wspólnego wewnętrznego rynku energii, będącego w stanie oprzeć się naciskom zewnętrznym oraz próbom wykorzystywania dostaw i cen energii jako narzędzi nacisku w ramach polityki zagranicznej; w związku z tym podkreśla potrzebę zwiększenia finansowania projektów ukierunkowanych na połączenie rynków energii w UE oraz wybudowania europejskich sieci infrastruktury gazowej i energetycznej do końca 2015 r., a w szczególności opracowania planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych w państwach bałtyckich, o którym jest mowa w trzecim pakiecie energetycznym UE;
11. popiera projekty dywersyfikacji energii, zwłaszcza te ukierunkowane na stworzenie nowych korytarzy transportowych, których celem jest dywersyfikacja zarówno dróg dostaw, jak i dostawców, takie jak rurociąg Nabucco, skroplony gaz ziemny, transgraniczne rurociągi międzysystemowe i inne projekty o wysokim priorytecie leżące w interesie europejskim;

12. wzywa również do rozwoju skoordynowanej, wspólnej strategii UE w odniesieniu do nowych dostawców energii, ze szczególną troską o poprawę warunków konkurencji w UE, aby zapewnić nowym dostawcom swobodny dostęp do rynku UE;
13. popiera wykorzystanie takich instrumentów jak mechanizm wczesnego ostrzegania w stosunkach z dostawcami energii i państwami tranzytowymi; jest przekonany, że w świetle rosnącej konkurencyjności zasobów i istniejących monopolii producentów konieczne jest dalsze propagowanie koncepcji wspólnego nabywania surowców energetycznych przez państwa członkowskie;
14. wzywa Komisję do opracowania wyczerpującego zestawu krótko-, średnio- i długoterminowych priorytetów w zakresie polityki energetycznej w ramach stosunków z krajami sąsiadującymi w celu ustanowienia wspólnego obszaru prawnego na podstawie opartych o dorobek prawny zasad i norm rynku wewnętrznego; podkreśla znaczenie dalszego rozszerzania Europejskiej Wspólnoty Energetycznej oraz ustanowienia prawnych mechanizmów kontroli w celu zajęcia się niedostatecznym wdrażaniem dorobku prawnego;
15. podkreśla potrzebę całościowego zacieśnienia stosunków energetycznych, strategicznej współpracy i dialogu politycznego z państwami regionu śródziemnomorskiego, Afryki, Bliskiego Wschodu, Kaukazu Południowego, Azji Środkowej oraz państwami przybrzeżnymi Morza Kaspijskiego i Morza Czarnego na wszystkich obszarach energetycznych, a w szczególności w zakresie wykorzystania przyszłościowych, konkurencyjnych technologii energetycznych; zachęca Unię do dalszego rozwijania przywozu energii słonecznej z południowych i wschodnich obszarów basenu Morza Śródziemnego;
16. podkreśla, że wspólna polityka energetyczna UE oraz cele strategiczne powinny zostać odpowiednio odzwierciedlone w stosunkach zewnętrznych UE, a także w regionalnych strategiach politycznych i w europejskiej polityce sąsiedztwa;
17. popiera dialog polityczny i gospodarczy z państwami sąsiedzkimi UE na temat wykorzystania nowych źródeł energii;
18. apeluje o wdrożenie istniejących mechanizmów oraz o utworzenie nowych mechanizmów w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i synergii czarnomorskiej w celu wzmocnienia współpracy z myślą o osiągnięciu większej przejrzystości i stabilności dostaw i tranzytu;
19. podkreśla znaczenie dalszego rozwoju partnerstwa energetycznego Afryka–UE zawartego w 2010 r.;
20. wzywa do wzmocnienia strategicznego partnerstwa z Rosją poprzez zawarcie nowej umowy o partnerstwie i współpracy; zauważa, że powinna ona być w pełni zgodna z zasadami rynku wewnętrznego i przepisami zawartymi w trzecim pakiecie energetycznym UE oraz opierać się na zasadach wzajemnego szacunku i wzajemności; podkreśla, że Rosja jest już związana Traktatem karty energetycznej zgodnie z jego art. 45; jest przekonany, że ratyfikowanie TKE przez Rosję przyniosłoby obopólne korzyści w dwustronnych stosunkach energetycznych;

21. popiera dialog polityczny z Norwegią i Rosją na temat poszukiwania nowych źródeł energii w Morzu Barentsa zgodnie z wymogiem ochrony wrażliwego środowiska regionu arktycznego oraz współpracę z Norwegią w zakresie przywozu energii hydroelektrycznej za pośrednictwem dalekosiężnych podwodnych kabli elektroenergetycznych; apeluje o szybsze sformułowanie strategii UE na rzecz regionu arktycznego;
22. uważa zewnętrzny dialog polityczny za istotny dla uniezależnienia światowego wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów energetycznych oraz dla wspierania bardziej przewidywalnych rynków energii, a także za korzystny dla stosunków politycznych; podkreśla znaczenie dialogu z gospodarkami wschodzącymi, takimi jak Chiny, Indie, Brazylia, Indonezja i Republika Południowej Afryki, oprócz dialogu z innymi ważnymi krajami będącymi odbiorcami energii, takimi jak Stany Zjednoczone i Japonia;
23. jest zdania, że UE powinna wspierać rozwój i pogłębianie swojej współpracy w zakresie polityki energetycznej z państwami trzecimi, które podzielają takie same wartości oraz chcą się zaangażować w demokratyczne reformy i propagowanie wartości, na których opiera się UE;
24. podkreśla potrzebę pogłębienia dialogu na temat strategicznych kwestii energetycznych leżących we wspólnym interesie oraz wzmocnienia współpracy w zakresie polityki energetycznej, a także współpracy badawczej ze Stanami Zjednoczonymi, zwłaszcza w zakresie efektywnych energetycznie technologii produkcyjnych i transportowych; apeluje o ustanowienie partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa energetycznego ze Stanami Zjednoczonymi w oparciu o obecną współpracę w ramach Rady Energetycznej USA–UE;
25. wzywa Komisję do monitorowania i egzekwowania stosowania najwyższych międzynarodowych norm bezpieczeństwa elektrowni jądrowych w krajach sąsiedzkich UE przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych instrumentów i traktatów, takich jak Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym („konwencja z Espoo”) i Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („konwencja z Aarhus”); wzywa państwa sąsiedzkie UE do przeprowadzenia całościowych unijnych testów wytrzymałościowych w zakresie bezpieczeństwa i ryzyka jądrowego, a Komisję – do zapewnienia w tym celu pomocy technicznej ze strony UE;
26. ponownie przypomina, że współpraca w zakresie polityki energetycznej musi przyczyniać się do promowania, a nie zaniku podstawowych wartości Unii, takich jak poszanowanie praw człowieka, demokracja, dobre sprawowanie rządów, państwo prawa, dialog społeczny, wzajemny szacunek, odpowiedzialne korzystanie z zasobów naturalnych, przeciwdziałanie zmianie klimatu i całościowa ochrona środowiska naturalnego, oraz musi propagować pokój i być spójna z polityką zagraniczną Unii;
27. wzywa Radę i Komisję do sporządzenia do końca 2013 r., we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, precyzyjnego planu działania na podstawie komunikatu w sprawie bezpieczeństwa dostaw energii i międzynarodowej współpracy energetycznej „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” (COM(2011)0539) w celu sformułowania skutecznej zagranicznej polityki energetycznej wyznaczającej cele krótko-, średnio- i długoterminowe oraz określającej konkretne ramy czasowe ich osiągnięcia.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	24.4.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 48 - : 0 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Elmar Brok, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Adrian Severin, Marek Siwiec, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Laima Liucija Andrikienė, Andrew Duff, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Antonio López-Istúriz White, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Alejo Vidal-Quadras, Renate Weber

30.3.2012

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE: strategiczne podejście do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii (2012/2029(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Norbert Neuser

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie celu zapewnienia do 2030 r. powszechnego dostępu do energii w komunikacie „Polityka energetyczna UE: stosunki z partnerami spoza UE” i uważa, że w krajach rozwijających się działania te powinny być skoncentrowane na zdecentralizowanej, zrównoważonej energii po przystępnej cenie, zwłaszcza dla ludności ubogiej i ludności wiejskiej; zachęca do wspierania innowacyjnych systemów płatności obejmujących podmioty publiczne i prywatne, mających na celu udostępnienie energii użytkownikom końcowym w przystępnej cenie;
2. podkreśla, że zrównoważona energia to kluczowy czynnik stymulacji rozwoju i ponownie apeluje o ustanowienie specjalnego programu „energii i rozwoju” ukierunkowanego głównie na odnawialne, efektywne, zakrojone na małą skalę i zdecentralizowane rozwiązania energetyczne, a także na propagowanie budowania potencjału i transferu technologii, aby zapewnić wsparcie lokalnych władz; zauważa, że systemy odnawialnych źródeł energii o dużej skali mogą być konieczne do pokrycia rosnącego zapotrzebowania na energię w ośrodkach miejskich i przemyśle zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w krajach o gospodarkach wschodzących; domaga się, aby te systemy we wszystkich przypadkach spełniały najwyższe kryteria społeczne i środowiskowe;
3. w związku z rozpatrywaniem zagadnień energetycznych z krajami rozwijającymi się wzywa do poszanowania nadrzędnych celów rozwojowych UE, demokracji i praw człowieka, w kontekście strategicznego podejścia do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii, stawiając na głównym miejscu interesy ludności w krajach rozwijających się;

4. podkreśla znaczenie przejrzystości, nadzoru demokratycznego i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w relacje z państwami trzecimi w dziedzinie energii;
5. zwraca uwagę na złożoną relację między dostawami energii i żywności a kwestiami bezpieczeństwa, szczególnie w odniesieniu do biopaliw, które mogą mieć negatywny wpływ społeczny i środowiskowy na kraje rozwijające się; jest przekonany, że pierwszeństwo przed celami UE w zakresie odnawialnych źródeł energii dotyczącymi biopaliw należy się prawu do pożywienia;
6. zauważa, że rozpowszechnienie się agropaliw wynikało w znacznej mierze z intensyfikacji wielkoskalowych monokultur przemysłowych, co tym samym nasiliło praktyki rolnicze, które są szkodliwe dla środowiska, różnorodności biologicznej, płodności gleby i dostępności wody; wyraża zaniepokojenie, że w wyniku zachęcania do koncentracji własności ziemi rozpowszechnianie się agropaliw może mieć poważne skutki w kontekście naruszania praw do gruntów, utraty dostępu do ważnych zasobów naturalnych, wylesiania i degradacji środowiska;
7. wyraża zaniepokojenie brakiem wiążących kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do produkcji biomasy w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED); uważa, że w tych warunkach bioenergia może odegrać negatywną rolę w zwalczaniu zmiany klimatu oraz stać się ważnym dodatkowym bodźcem do przejmowania ziemi, wylesiania, degradacji lasów, a także przyczyną braku bezpieczeństwa żywności w krajach rozwijających się; wzywa zatem Komisję do opracowania prawnie wiążących kryteriów zrównoważonego rozwoju, mających na celu zapobieganie negatywnym skutkom wykorzystywania i produkcji biomasy do celów związanych z energią dla klimatu, środowiska i społeczeństwa;
8. wzywa UE do wdrożenia polityki na rzecz zrównoważonej produkcji biomasy i wykorzystania jej do celów związanych z energią w sposób, który spełnia wymagania związane z polityką dotyczącą zmiany klimatu oraz jest spójny z unijną polityką współpracy na rzecz rozwoju;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	27.3.2012 r.
Wynik głosowania końcowego	+ : 25 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni w trakcie głosowania końcowego	Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Zastępca(-y) obecny(-i) w trakcie głosowania końcowego	Enrique Guerrero Salom, Edvard Kožušník, Cristian Dan Preda

27.3.2012

OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie współpracy w zakresie polityki energetycznej z partnerami spoza UE: strategiczne podejście do bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii (2012/2029(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Jan Zahradil

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem odnosi się do wspólnej zewnętrznej polityki energetycznej UE, której celem jest zapewnienie bezpiecznych, zrównoważonych i konkurencyjnych dostaw energii dla przedsiębiorstw i obywateli, zmniejszenie zależności niektórych regionów UE od dostawców energii z krajów trzecich, a także stworzenie gospodarki energetycznej opartej na wysokim poziomie efektywności energetycznej oraz jak najszybsze przejście do przyjazne dla środowiska odnawialne źródła energii; wzywa Komisję Europejską do zadbania o to, aby wszystkie działania w ramach współpracy w zakresie polityki energetycznej były zgodne ze wspólną koncepcją polityki UE określoną w planie działania w dziedzinie energii na rok 2050;
2. apeluje o stworzenie większej synergii między unijną polityką handlową a energetyczną, zgodnie ze strategią Europa 2020; podkreśla potrzebę wspierania utworzenia światowych struktur zarządzania surowcami, umożliwiającymi zmniejszenie międzynarodowych napięć w tej dziedzinie, i w tym kontekście zaleca jako wzór do naśladowania Międzynarodowe Forum Energii (IEF); uważa, że jednym z najważniejszych priorytetów jest zawieranie długoterminowych umów na dostawy energii i surowców po uczciwych cenach z naszymi strategicznymi partnerami handlowymi; w związku z tym wzywa Unię Europejską do przyjęcia spójnej strategii zawierania umów na dostawy energii z tymi partnerami;
3. zaleca, aby wprowadzić mechanizm wymiany informacji o umowach energetycznych między państwami członkowskimi i krajami trzecimi, aby dążyć do podjęcia wspólnych

działań zewnętrznych w dziedzinie energii oraz zwiększyć przejrzystość importu energii do UE; zauważa, że wiele umów w dziedzinie energii zawiera części dotyczące inwestycji, dlatego też Komisja Europejska powinna zadbać o spójność między umowami dotyczącymi energii a umowami dotyczącymi inwestycji, a w szczególności o to, aby uprawnienia Parlamentu Europejskiego i wydawane przez niego zalecenia były uwzględniane w przyszłej polityce inwestycyjnej; podkreśla, że Komisja Europejska powinna odgrywać aktywną i wspierającą rolę w zakresie koordynacji umów międzypaństwowych, tak aby zapewnić realizację wszystkich zgłoszonych wymogów; przed podpisaniem umów w dziedzinie energii państwa członkowskie przedkładają te wynegocjowane umowy międzypaństwowe do zatwierdzenia Komisji Europejskiej, która dba o ich zgodność z prawodawstwem Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi handlu i inwestycji oraz zasadami rynku wewnętrznego energii, a także z długookresowymi celami energetycznymi i klimatycznymi Unii;

4. wzywa Komisję Europejską do promowania we wszystkich odpowiednich umowach handlowych, również w ramach WTO, przyjęcia zasad Inicjatywy Przejrzystości w Branżach Wydobywczych i międzynarodowych norm dotyczących zarządzania rynkami energetycznymi, w tym stopniowego wycofania dotacji na paliwa kopalne, określając przy tym ilościowe cele;
5. podkreśla, że TWE powinien między innymi sprzyjać współpracy w dziedzinie systemów regulacyjnych, badań nad energią odnawialną i efektywnością energetyczną, syntezą jądrową i bezpieczeństwem nuklearnym oraz wzywa do prowadzenia regularnego dialogu w dziedzinie energii z Rosją i innymi partnerami w celu opracowania i lepszego egzekwowania międzynarodowych przepisów dotyczących wytwarzania, przesyłu, tranzytu, przechowywania i przetwarzania energii w sposób bezpieczny i skuteczny oraz dwustronnego handlu nowymi technologiami energetycznymi i nowymi produktami, takimi jak biopaliwa;
6. przypomina, że Unia Europejska zobowiązała się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o 20% do 2020 r. oraz że poprawa efektywności energetycznej we współpracy z naszymi partnerami spoza UE ma istotne znaczenie dla osiągnięcia tego celu; uważa, że poprawa efektywności energetycznej stanowi źródło wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy; dlatego też zwraca się do Komisji Europejskiej o wspieranie badań, rozwoju i innowacji w dziedzinie energii odnawialnych i technologii służących zwiększaniu efektywności oraz o promowanie racjonalnego wykorzystania energii; podkreśla, że Komisja powinna wspierać współpracę i strategiczne partnerstwa z krajami przechodzącymi na zrównoważoną gospodarkę w dziedzinie innowacji oraz badań i rozwoju, efektywności energetycznej i oszczędności energii, stosowania technologii w zakresie odnawialnej energii a także magazynowania energii, inteligentnych sieci oraz zrównoważonych systemów energetycznych oraz że powinna wynegocjować dostęp do rynku dla związanych z tym europejskich produktów i usług, promując jednocześnie stopniowe przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną za pomocą umów handlowych zawieranych np. z dostawcami energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych o możliwie najmniejszej emisji gazów cieplarnianych;
7. zgodnie z milenijnymi celami rozwoju dotyczącymi zapewnienia wszystkim dostępu do energii, ponownie podkreśla znaczenie, jakie ma zwiększenie bezpośrednich inwestycji

zagranicznych UE w budowę i modernizację infrastruktury energetycznej oraz w efektywność energetyczną w krajach rozwijających się poprzez potencjał produkcyjny, jaki stanowią odnawialne źródła energii, i tworzenie odpowiednich ram prawnych, aby przyczynić się do zróżnicowania ich koszyka energetycznego, zwiększając jednocześnie ochronę europejskich inwestycji w tej dziedzinie za pomocą odpowiednich środków prawnych;

8. wzywa Komisję Europejską do poparcia idei utworzenia kompleksowego unijnego systemu indeksacji cen gazu opartego na rynkowych cenach gazu, aby umożliwić wszystkim unijnym firmom handlującym gazem wymianę handlową z zewnętrznymi dostawcami gazu w bardziej uczciwy i przewidywalny sposób, niezależnie od cen ropy, a także aby nadal zwiększać konkurencję na wewnętrznym rynku gazowym UE.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	27.3.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 25 - : 3 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	William (The Earl of) Dartmouth, Damien Abad, Laima Liucija Andrikienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Josefa Andrés Barea, Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Mário David, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Jarosław Leszek Wałęsa
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Gabriel Mato Adrover

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	8.5.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 48 - : 10 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Dimitrios Droutsas, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, András Gyürk, Fiona Hall, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber, Inês Cristina Zuber
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ioan Enciu, Françoise Grossetête, Takis Hadjigeorgiou, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Bernd Lange, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Silvia-Adriana Țicău
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Anne E. Jensen, Nicole Kiil-Nielsen, Norica Nicolai